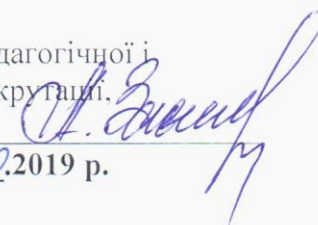

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра міжнародних економічних відносин та управління проектами

Професор з науково-педагогічної і
навчально-методичної роботи та рекрутації,
проф. Гаврилюк С. В.
Протокол № 2 від 16.10.2019 р.

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ В МЕВ
підготовки бакалавра

спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»
освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини»

Програма навчальної дисципліни «Інформаційно-аналітична діяльність в МЕВ» підготовки бакалавра, галузі знань 29 «Міжнародні відносини», спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», за освітньо-професійною програмою «Міжнародні економічні відносини».

Розробник: Тоцька О. Л. – доцент кафедри менеджменту, к. е. н., доцент

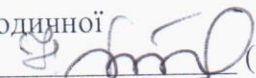
Рецензент: Скороход І. С. – доцент кафедри міжнародних економічних відносин та управління проектами, к. е. н., доцент

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин та управління проектами

протокол № 2 від 04.10.2019 р.

Завідувач кафедри: (Бояр А. О.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету міжнародних відносин
протокол № 2 від 4.10.2019 р.

Голова науково-методичної комісії факультету: (Романюк Н. І.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	29 «Міжнародні відносини» 292 «Міжнародні економічні відносини» «Міжнародні економічні відносини» Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів: 150/5		Рік навчання: 3
		Семестр: 5-6-ий
ІНДЗ: немає		Лекції: 34 год. 5 семестр – 12 год., 6 семестр – 22 год.
		Практичні: 36 год. 5 семестр – 16 год., 6 семестр – 20 год.
		Самостійна робота: 70 год.
		Консультації: 10 год.
	Форма контролю: 5 семестр – залік, 6 семестр – екзамен	

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Студенти знайомляться з предметом і методом статистики, статистичним спостереженням, зведенням і групуванням статистичних даних, статистичними таблицями; середніми величинами, показниками варіації; вибіркоvim спостереженням; перевіркою статистичних гіпотез; дисперсійним і кореляційним аналізом; рядами динаміки, індексами, статистичними графіками; інформаційно-аналітичною діяльністю у структурі інформаційної діяльності; змістом інформаційно-аналітичної роботи; документними ресурсами та їх видами; методологічними аспектами інформаційно-аналітичних досліджень; основами аналітико-синтетичної обробки документної інформації; реферуванням й анотуванням; підготовкою оглядової інформації, виданням, підготовкою окремих видів інформаційних документів; конкурентною розвідкою як пріоритетним напрямом розвитку бізнесу; організацією конкурентної розвідки на підприємстві, її можливостями у сфері стратегічного й тактичного управління бізнесом; інформаційно-аналітичною роботою як пріоритетним напрямом діяльності конкурентної розвідки; міжнародним досвідом організації економічної безпеки підприємств і місцем конкурентної розвідки в її забезпеченні.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

- засвоєння нових знань у сфері теорії статистики;
- засвоєння нових знань у сфері інформаційно-аналітичної діяльності в МEB;
- засвоєння нових знань у сфері міжнародної конкурентної розвідки;
- здатність розрахунку різних статистичних показників;
- здатність застосування статистичних методів в аналізі масових явищ;
- здатність зробити за результатами дослідження обґрунтовані висновки та пропозиції;
- здатність збирати й аналізувати міжнародну інформацію;
- здатність вирішувати інформаційно-аналітичні завдання професійної діяльності;
- здатність професійно організувати роботу з інформаційно-аналітичного забезпечення безпеки підприємства;
- здатність здійснювати управління роботою конкурентної розвідки;

- здатність працювати автономно;
- здатність організувати роботу відповідно до вимог БЖД й охорони праці.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Теорія статистики 1

Тема 1. Предмет і метод статистики. Статистичне спостереження. Зведення та групування статистичних даних. Статистичні таблиці

Предмет статистики, її розділи. Основні поняття в статистиці. Метод статистики. Зв'язок статистики з іншими науками. Завдання й організація статистики в Україні.

Поняття про статистичне спостереження. Програмно-методичні й організаційні питання статистичного спостереження. Форми, види та способи статистичного спостереження. Помилки статистичного спостереження та способи контролю зібраних даних.

Поняття про статистичне зведення. Статистичні групування, їх зміст, завдання та види. Методологія статистичних групувань. Вторинне групування. Ряди розподілу. Статистичні таблиці. Абсолютні показники. Поняття про відносні величини, їх види. Показники диференціації ознак у сукупності.

Тема 2. Середні величини. Показники варіації

Поняття про середні величини. Види середніх величин і способи їх обчислення. Властивості середньої арифметичної. Розрахунок середньої арифметичної способом моментів. Мода, медіана, квартилі та децилі.

Поняття варіації ознак. Показники варіації. Математичні властивості дисперсії та спрощені способи її розрахунку. Види дисперсій і правило їх додавання. Моменти статистичних розподілів.

Тема 3. Вибіркове спостереження

Поняття вибіркового спостереження та його теоретичні основи. Помилки вибірки. Способи формування вибірових сукупностей. Визначення необхідної чисельності вибірки. Поняття статистичної оцінки. Точкова й інтервальна оцінка параметрів генеральної сукупності. Закони розподілу вибірових характеристик. Малі вибірки.

Змістовий модуль 2. Теорія статистики 2

Тема 4. Перевірка статистичних гіпотез

Поняття про статистичні гіпотези. Помилки при перевірці статистичних гіпотез. Статистичні критерії та критична область. Загальна схема перевірки статистичної гіпотези. Перевірка статистичних гіпотез щодо середніх величин. Перевірка статистичних гіпотез щодо розподілів. Перевірка статистичної гіпотези про істотність розбіжностей між дисперсіями.

Тема 5. Дисперсійний аналіз. Кореляційний аналіз

Теоретичні основи та принципова схема дисперсійного аналізу. Дисперсійний аналіз при групуванні даних за однією ознакою. Застосування дисперсійного аналізу для оцінки вірогідності різниці двох середніх. Дисперсійний аналіз при групуванні даних за двома ознаками.

Поняття про кореляційний аналіз. Парна (проста) лінійна кореляція. Показники тісноти зв'язку. Криволінійна кореляція. Множинна кореляція. Статистична оцінка вибірових показників зв'язку. Непараметричні критерії оцінки кореляційного зв'язку. Особливості кореляційного аналізу в рядах динаміки.

Тема 6. Ряди динаміки. Індeksi. Статистичні графіки

Поняття про ряди динаміки та їх види. Наукові умови побудови рядів динаміки. Показники ряду динаміки. Прийоми виявлення основної тенденції розвитку в рядах динаміки.

Поняття про індeksi і їх роль у статистико-економічному аналізі. Класифікація індексів. Найважливіші економічні індeksi та їх взаємозв'язок. Територіальні індeksi. Індексний аналіз.

Роль і значення графічного методу. Основні елементи графіка. Правила побудови статистичних графіків. Види статистичних графіків і способи їх побудови.

Змістовий модуль 3. Сутність і структура інформаційно-аналітичної діяльності (ІАД)

Тема 7. Інформаційно-аналітична діяльність у структурі інформаційної діяльності
Інформація в системі ІАД. Критерії оцінки аналітичної інформації. Джерела інформації. Дезінформація. Інформаційний пошук.

Тема 8. Зміст інформаційно-аналітичної роботи

Основні етапи інформаційно-аналітичного дослідження. Засоби інформаційно-аналітичної роботи.

Тема 9. Документні ресурси та їх види

Поняття «документ» і його види. Документний ресурс. Документно-комунікаційна система. Первинно-документний і вторинно-документний рівні інформації.

Тема 10. Методологічні аспекти інформаційно-аналітичних досліджень

Методи та підходи в інформаційно-аналітичних дослідженнях. Методи розробки гіпотез і вимоги до них. Комплексне аналітичне моделювання міжнародних ситуацій і процесів. Базові аналітичні методики.

Змістовий модуль 4. Аналітико-синтетична обробка документів (АСОД)

Тема 11. Основи аналітико-синтетичної обробки документної інформації

Поняття АСОД. Методи аналітико-синтетичної обробки документів.

Тема 12. Реферування й анотування

Поняття «реферат». Види рефератів. Основні вимоги до реферування. Етапи реферування. Призначення анотації та її функції.

Тема 13. Підготовка оглядової інформації. Видання. Підготовка окремих видів інформаційних документів

Специфічні риси огляду. Поняття «видання». Види видань. Аналітичний документ. Інформаційний реліз, експрес-інформація, дайджест. Особливості підготовки розпорядчих документів.

Змістовий модуль 5. Міжнародна конкурентна розвідка

Тема 14. Конкурентна розвідка – пріоритетний напрям розвитку бізнесу

Історія становлення та розвитку конкурентної розвідки. Поняття конкурентної розвідки. Завдання й особливості конкурентної розвідки. Бенчмаркінг як складова успішної бізнес-стратегії.

Тема 15. Організація конкурентної розвідки на підприємстві, її можливості у сфері стратегічного й тактичного управління бізнесом

Організація роботи підрозділу конкурентної розвідки. Напрями діяльності конкурентної розвідки. Класифікація джерел для інформаційної бази даних конкурентної розвідки. Стратегія та шляхи визначення інформаційних потреб керівництва компанії в діяльності конкурентної розвідки.

Тема 16. Інформаційно-аналітична робота як пріоритетний напрям діяльності конкурентної розвідки

Зміст інформаційно-аналітичної діяльності конкурентної розвідки. Засоби інформаційно-аналітичної роботи конкурентної розвідки. Рівні та форми інформаційно-аналітичної діяльності, критерії оцінки інформації. Етапи інформаційно-аналітичної роботи. Порядок підготовки аналітичних документів. Відкриті джерела інформації в інформаційно-аналітичній роботі конкурентної розвідки.

Тема 17. Міжнародний досвід організації економічної безпеки підприємств і місце конкурентної розвідки в її забезпеченні

Загальна характеристика організації конкурентної розвідки в європейських та американських компаніях. Особливості організації та проведення конкурентної розвідки в країнах Азії.

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теорія статистики 1					
Тема 1. Предмет і метод статистики. Статистичне спостереження. Зведення та групування статистичних даних. Статистичні таблиці	14	2	6	5	1
Тема 2. Середні величини. Показники варіації	10	2	2	5	1
Тема 3. Вибіркове спостереження	9	2	2	4	1
Разом за змістовим модулем 1	33	6	10	14	3
Змістовий модуль 2. Теорія статистики 2					
Тема 4. Перевірка статистичних гіпотез	9	2	2	4	1
Тема 5. Дисперсійний аналіз. Кореляційний аналіз	9	2	2	4	1
Тема 6. Ряди динаміки. Індeksi. Статистичні графіки	8	2	2	4	
Разом за змістовим модулем 2	26	6	6	12	2
<i>Разом за 5 семестр</i>	<i>59</i>	<i>12</i>	<i>16</i>	<i>26</i>	<i>5</i>
Змістовий модуль 3. Сутність і структура інформаційно-аналітичної діяльності (ІАД)					
Тема 7. Інформаційно-аналітична діяльність у структурі інформаційної діяльності	9	2	2	4	1
Тема 8. Зміст інформаційно-аналітичної роботи	9	2	2	4	1
Тема 9. Документні ресурси та їх види	8	2	2	4	
Тема 10. Методологічні аспекти інформаційно-аналітичних досліджень	8	2	2	4	
Разом за змістовим модулем 3	34	8	8	16	2
Змістовий модуль 4. Аналітико-синтетична обробка документів (АСОД)					
Тема 11. Основи аналітико-синтетичної обробки документної інформації	9	2	2	4	1
Тема 12. Реферування й анотування	8	2	2	4	
Тема 13. Підготовка оглядової інформації. Видання. Підготовка окремих видів інформаційних документів	8	2	2	4	
Разом за змістовим модулем 4	25	6	6	12	1
Змістовий модуль 5. Міжнародна конкурентна розвідка					
Тема 14. Конкурентна розвідка – пріоритетний напрям розвитку бізнесу	9	2	2	4	1
Тема 15. Організація конкурентної розвідки на підприємстві, її можливості у сфері стратегічного й тактичного управління бізнесом	9	2	2	4	1
Тема 16. Інформаційно-аналітична робота як пріоритетний напрям діяльності конкурентної розвідки	7	2	1	4	

1	2	3	4	5	6
Тема 17. Міжнародний досвід організації економічної безпеки підприємств і місце конкурентної розвідки в її забезпеченні	7	2	1	4	
Разом за змістовим модулем 5	32	8	6	16	2
<i>Разом за 6 семестр</i>	<i>91</i>	<i>22</i>	<i>20</i>	<i>44</i>	<i>5</i>
Всього годин:	150	34	36	70	10

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Самостійна робота передбачає опрацювання таких підрозділів тем:

1. Факторний аналіз рядів динаміки.
2. Інтерполяцій й екстраполяція.
3. Прогнозування суспільних явищ.
4. Аналіз сезонних коливань.
5. Формування системи інформаційної безпеки бізнесу.
6. Вплив інформаційних війн на безпеку бізнесу та механізм протидії інформаційній зброї.
7. Методика конкурентної розвідки.
8. Протидія промислового шпигунству.
9. Класифікація методів конкурентної розвідки.
10. Поняття, характерні особливості та ознаки дезінформації.
11. Місце й роль конкурентної розвідки в стратегічному проектуванні інформаційної безпеки підприємства.
12. Визначення оптимальної моделі конкурентної розвідки.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

5 семестр

Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

- 1) поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 40 балів);
- 2) модульні контрольні роботи (максимум 60 балів).

Формою підсумкового контролю є залік. Він виставляється за умови, якщо студент виконав усі види навчальної роботи, визначені програмою навчальної дисципліни, й отримав у підсумку не менше 60 балів. У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг, студент може добрати бали на заліку, виконавши певний вид робіт.

6 семестр

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) студент може набрати двома способами: з урахуванням балів, набраних за результатами модульних контрольних робіт без здачі екзамену (коли набрав 75 балів і більше) та без урахування цих балів, але із здачею екзамену (коли набрав менше 75 балів).

У першому випадку поточна семестрова оцінка визначається як сума двох складових:

- сумарної кількості балів за поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 40 балів);
- сумарної кількості балів за модульні контрольні роботи (максимум 60 балів).

У другому випадку (якщо студент протягом семестру набрав менше 75 балів або хоче підвищити свій рейтинг – бали за модульні контрольні роботи не враховуються) семестрова оцінка визначається як сума двох складових:

- сумарної кількості балів за поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 40 балів);
- оцінки за екзамен (максимум 60 балів).

Таблиця 3

5 семестр

Поточний контроль (мах = 40 балів)						Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1						Модуль 3		
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			МКР 1	МКР 2	
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	30	30	100
5	5	5	5	5	5			

Таблиця 4

6 семестр

Поточний контроль (мах = 40 балів)						Модульний контроль (мах = 60 балів)			Загальна кількість балів				
Модуль 2						Модуль 4							
Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4		Змістовий модуль 5		МКР 3	МКР 4	МКР 5					
T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	T 13	T 14	T 15	T 16–17	20	20	20	100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4				

Шкала оцінювання

5 семестр

Таблиця 5

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 – 81	
67 – 74	
60 – 66	
1 – 59	Не зараховано (з можливістю повторного складання)

6 семестр

Таблиця 6

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Мармоза А. Т. Теорія статистики: підручник. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 592 с. URL: http://flightcollege.com.ua/library/6%20ОБЩЕСТВЕННЫЕ%20НАУКИ/65%20ЭКОНОМИКА/Статистика/teoria_statistyyku_marmoz.pdf.

2. Митко А. М. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Луцьк: ВМА «Терен», 2012. 262 с. URL: <http://esnuir.eunu.edu.ua/handle/123456789/13039>.

3. Ткачук Т. Ю. Конкурентна розвідка: навч. посіб. Київ, 2013. 295 с. URL: <https://studfiles.net/preview/5064943/>.

Додаткова

4. Захарова І. В. Основи інформаційно-аналітичної діяльності: навч. посіб.: для студ. ВНЗ. Київ: Центр учб. л-ри, 2013. 336 с.

5. Кулинич О. І. Теорія статистики: підручник. Вид. 3-тє, переробл. і доп. Київ: Знання, 2006. 296 с. Вища освіта ХХІ століття.

6. Матковський С. О. Теорія статистики: навч. посіб. Київ: Знання, 2009. 536 с.

7. Пик С. М. Таємна дипломатія і розвідка у міжнародних відносинах: навч. посіб. для студ. ВНЗ. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2012. 514 с.

8. Рогожнікова Н. В. Теорія статистики: навч. посіб. для студ. ВНЗ. Київ: Атіка, 2005. 128 с.

9. Ткач Є. І. Загальна теорія статистики: підруч. для студ. ВНЗ. Вид. 3-є. Київ: ЦУЛ, 2009. 442 с. (іл.).

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Інформація в системі ІАД.
2. Критерії оцінки аналітичної інформації.
3. Джерела інформації.
4. Дезінформація.
5. Інформаційний пошук.
6. Основні етапи інформаційно-аналітичного дослідження.
7. Засоби інформаційно-аналітичної роботи.
8. Поняття «документ» і його види. Документний ресурс.
9. Документно-комунікаційна система.
10. Первинно-документний і вторинно-документний рівні інформації.
11. Методи та підходи в інформаційно-аналітичних дослідженнях.
12. Методи розробки гіпотез і вимоги до них.
13. Комплексне аналітичне моделювання міжнародних ситуацій і процесів.
14. Базові аналітичні методики.
15. Поняття АСОД.
16. Методи аналітико-синтетичної обробки документів.
17. Поняття «реферат».
18. Види рефератів.
19. Основні вимоги до реферування.
20. Етапи реферування.
21. Призначення анотації та її функції.
22. Специфічні риси огляду.
23. Поняття «видання». Види видань.
24. Аналітичний документ.
25. Інформаційний реліз, експрес-інформація, дайджест.
26. Особливості підготовки розпорядчих документів.
27. Історія становлення та розвитку конкурентної розвідки.
28. Поняття конкурентної розвідки.
29. Завдання й особливості конкурентної розвідки.
30. Бенчмаркінг як складова успішної бізнес-стратегії.
31. Формування системи інформаційної безпеки бізнесу.

32. Вплив інформаційних війн на безпеку бізнесу та механізм протидії інформаційній зброї.
33. Організація роботи підрозділу конкурентної розвідки.
34. Напрями діяльності конкурентної розвідки.
35. Класифікація джерел для інформаційної бази даних конкурентної розвідки.
36. Стратегія та шляхи визначення інформаційних потреб керівництва компанії в діяльності конкурентної розвідки.
37. Методика конкурентної розвідки.
38. Протидія промислового шпигунству.
39. Класифікація методів конкурентної розвідки.
40. Поняття, характерні особливості та ознаки дезінформації.
41. Місце й роль конкурентної розвідки в стратегічному проектуванні інформаційної безпеки підприємства.
42. Визначення оптимальної моделі конкурентної розвідки.
43. Зміст інформаційно-аналітичної діяльності конкурентної розвідки.
44. Засоби інформаційно-аналітичної роботи конкурентної розвідки.
45. Рівні та форми інформаційно-аналітичної діяльності, критерії оцінки інформації.
46. Етапи інформаційно-аналітичної роботи.
47. Порядок підготовки аналітичних документів.
48. Відкриті джерела інформації в інформаційно-аналітичній роботі конкурентної розвідки.
49. Загальна характеристика організації конкурентної розвідки в європейських та американських компаніях.
50. Особливості організації та проведення конкурентної розвідки в країнах Азії.